

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการรับฟัง ความคาดหวังและความพึงพอใจ

ของผู้ฟังรายการวิทยุด้านการเกษตร : กรณีศึกษาสถานี

วิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (เชียงใหม่) AM 612

KHz และสถานีวิทยุเสียงจากแม่โจ้ FM 95.5 MHz

ผู้เขียน

นางสาวรัชชนก สีหาพล

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ธีรภัทร วรรณฉมุล

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการรับฟัง ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ฟัง รายการวิทยุด้านการเกษตร : กรณีศึกษาสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (เชียงใหม่) AM 612 KHz และสถานีวิทยุเสียงจากแม่โจ้ FM 95.5 MHz มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับฟัง ความคาดหวังและความพึงพอใจรายการวิทยุด้านการเกษตร โดยเป็นการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบวัดผลเพียงครั้งเดียว เก็บตัวอย่างจากสถานีวิทยุทั้งสอง สถานีละ 204 คน จากประชากรในอำเภอสันทราย และสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารทั้งสองสถานี ที่มีความเกี่ยวข้องกับสถานีโดยตรง ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่รับฟังทั้งสองสถานีนี้นั้น ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุในช่วงมากกว่า 50 ปี มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพค้าขายและมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีพฤติกรรมการรับฟังทั้งสองสถานีเหมือนกันคือ รั้วจักสถานี 4 ปีขึ้นไป จากการหมั่นคลื่นมาเจอโดยบังเอิญ รับฟังทางวิทยุอยู่ที่บ้านในช่วงเช้าโดยมีความชัดเจนดี และฟัง 1-2 วัน/สัปดาห์ รับฟังทางเว็บไซต์เป็นส่วนน้อยโดยฟังสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในช่วงเด็ก แต่สถานีวิทยุเสียงจากแม่โจ้นั้นฟังในช่วงบ่ายและช่วงค่ำ เลือกฟังทั้งสองสถานีเพราะมีสาระความรู้ ส่วนมากไม่เคยมีส่วนร่วมในรายการวิทยุ กลุ่มตัวอย่างคาดหวังต่อสถานีทั้งสอง มีความคล้ายกันคือด้านเนื้อหา ความเหมาะสมของผู้ดำเนินรายการ และสามารถนำความรู้และสาระไปปรับใช้ได้ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างทั้งสองสถานีมีความพึงพอใจทั้งด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของผู้ดำเนินรายการอยู่ในระดับมาก แต่ต่างกันคือผู้ฟังวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พึงพอใจในการนำความรู้ไปปรับใช้ เป็นอันดับสูงสุด แต่วิทยุเสียงจากแม่โจ้นั้นพึงพอใจที่ได้รับความเพลิดเพลินผ่อนคลายเป็นอันดับสูงสุด สำหรับความต้องการที่มีต่อสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้น กลุ่มตัวอย่างต้องการ

รูปแบบรายการข่าว ส่วน สถานีวิทยุเสียงจากแม่โจ้ นั้นกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการรายการสาระความรู้สูงสุด แต่ความต้องการที่มีต่อทั้งสองสถานีคือเนื้อหาข่าวสารท้องถิ่น การเกษตร

กิจกรรมจัดอบรม และสำหรับสถานีวิทยุเสียงจากแม่โจ้ควรปรับปรุงคลื่นให้มีความชัดเจนมากขึ้น

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองสถานีที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับฟังวิทยุที่ต่างกัน ความคาดหวังและความพึงพอใจทั้งของสถานีวิทยุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังเกี่ยวกับเนื้อหารายการและตัวผู้ดำเนินรายการมากกว่าความคาดหวังด้านอื่นๆ รวมถึงมีความพึงพอใจในประเด็นทั้งสองมากกว่าประเด็นอื่นๆ ด้วย

ในด้านการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น โครงสร้างการบริหารงานของสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ AM 612 KHz จัดตั้งอย่างเต็มรูปแบบและบริหารจัดการกิจการแยกตัวเป็นอิสระ ดำเนินการทางด้านธุรกิจเพื่อเลี้ยงสถานีให้สามารถอยู่ได้ด้วยตัวเอง นโยบายมาจากคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงาน มีเป้าหมายเพื่อการเป็นวิทยุเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและบริการสาธารณะ จุดแข็งคือการเป็นวิทยุที่มีกำลังส่งในบริเวณกว้าง มีการบริหารแบบเบ็ดเสร็จ มีระบบข้อมูลให้บริการบนฐานสื่อออนไลน์ จุดอ่อนคือการเกิดขึ้นของวิทยุชุมชนและสื่อใหม่ๆ ทำให้เกิดการแข่งขันสูง โดยออกอากาศตั้งแต่เวลา 05.00 – 24.00 น. เป็นการเกษตรร้อยละ 80 บริการสาธารณะร้อยละ 20 เน้นการบริหารเชิงธุรกิจแต่เนื้อหาไม่เป็นธุรกิจ มีเป้าหมายคือ การไม่แสวงหากำไรและถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรได้รับประโยชน์มากที่สุด ในแง่ของการประกอบการจะเปลี่ยนไปในเชิงธุรกิจด้านการเกษตรและปรับความเป็นวิทยุให้มีความทันสมัย

ในขณะที่สถานีวิทยุเสียงจากแม่โจ้ FM 95.5 MHz นั้น มีโครงสร้างและการบริหารจัดการหน่วยงานภายในแบบง่ายๆ กะทัดรัดค่อยเป็นค่อยไป ใช้งบประมาณของมหาวิทยาลัยดำเนินการทั้งหมด นโยบายมาจากผู้บริหารบางส่วนและหัวหน้าสถานี มีเป้าหมายเพื่อเป็นวิทยุเพื่อการศึกษา จุดแข็งคือมีเจตนาธรรมไม่หวังผลเชิงธุรกิจ และเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความเด่นด้านการเกษตรมีความน่าเชื่อถือ ส่วนจุดอ่อนนั้นคือต้องแบกรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด การบริหารแบบราชการทำให้ล่าช้า และการเกิดการทับซ้อนของคลื่น ในการแบ่งสัดส่วนของรายการนั้นเป็นการเกษตรร้อยละ 30 สาระความรู้ร้อยละ 50 และบันเทิงร้อยละ 20 ออกอากาศตั้งแต่เวลา 06.00 – 22.00 น. ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อสถานีคือการเกิดคลื่นรบกวนจากวิทยุชุมชน ส่วนปัจจัยภายในคือการบริหารจัดการ สถานีมีเป้าหมายคือไม่มุ่งเน้นด้านธุรกิจ ต้องการให้ประชาชนได้ประโยชน์และความรู้มากที่สุด ซึ่งเมื่อใดที่พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ประกาศใช้แล้วมหาวิทยาลัยพร้อมให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ รวมถึงการมีคณะกรรมการบริหารจัดการสถานีที่แข็งแกร่งขึ้นด้วย

Independent Study Title	Listening Behaviors, Expectations and Satisfactions of Listeners of Agricultural Radio Programs: Case Study of Kasetsart University Radio Station Chiang Mai, AM 612 KHz and ‘Voice of Maejo’ Radio Station, FM 95.5 MHz
Author	Miss Thanchanok Seehaphon
Degree	Master of Arts (Communication Studies)
Independent Study Advisor	Assoc. Prof. Terapatt Vannaruemol

Abstract

The studies Listening Behaviors, Expectations and Satisfactions of Listeners of Agricultural Radio Programs: Case Study of Kasetsart University Radio Station Chiang Mai, AM 612 KHz and ‘Voice of Maejo’ Radio Station, FM 95.5 MHz have objectives to study listening behaviors, expectations and satisfactions of listeners to agricultural radio programs. It is both type of quality and quantity research in surveying type, is used questionnaires in getting single evaluating information, gets examines from both stations 204 each from population in Aumper Sansai. And for the quality research, from interviewing executives who are directly related to the stations from both stations. The results of the studies are

The examine group that listened both stations mostly are female, mostly are more than 50 year-old people, has elementary education, are traders and has income less than 5,000. They had similar behaviors that were; knowing the stations more than 4 years, seeking the stations by chance, listening the radio from their own homes, listening the clear radio signal at their own home in the morning and listening a few days a week of listening from both stations. Minority of them, listened Kasetsart University Radio Station from internet at late night time but listened ‘Voice of Maejo’ Radio Station at afternoon and night time. Listening from both stations because of knowledge, majority of them never participated in the radio programs. The prospective examine group to these stations, their similarities were information, suitability of operators and uses of knowledge. The prospective examine people were highly satisfy in information and suitability of operators but the differences were the listeners of Kasetsart University Radio Station

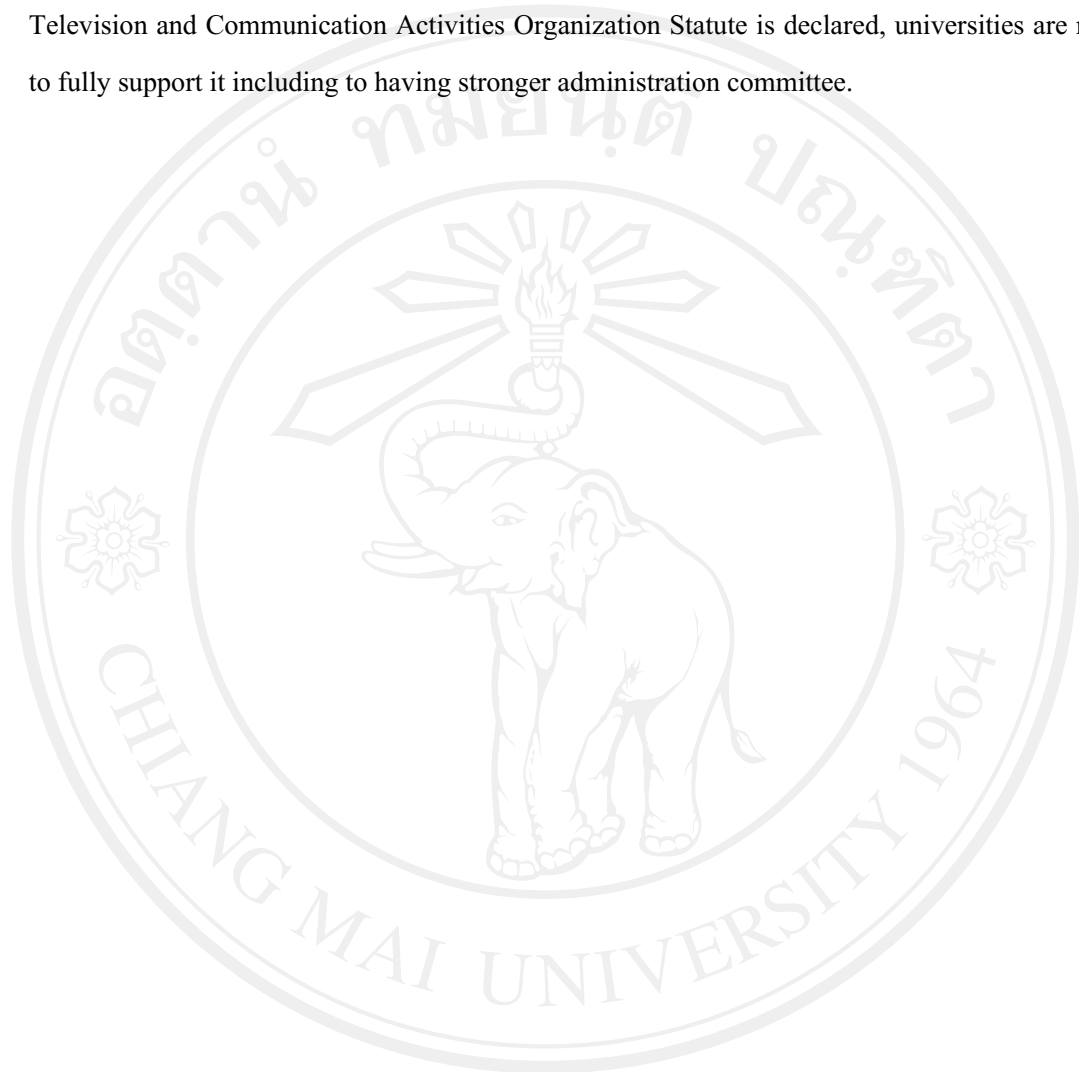
were extremely satisfy in uses of information but listeners of 'Voice of Maejo' Radio Station were extremely satisfy in amusement. For wants from Kasetsart University Radio Station, they wanted news program model. For 'Voice of Maejo' Radio Station, they extremely wanted knowledge. But wants from both stations were local news, agriculture, training activities and clarity of signal for 'Voice of Maejo' Radio Station.

From testing hypothesizes, found that the examine group from both stations had different population characters such as sexuality, age, education level, career, income that were related to different listening behaviors. Expectation and satisfaction from both stations were found that examine people expected about information from programs and operators more than other expectations including satisfactions in those points more than other points.

In quality research type, administrative structure of Kasetsart University Radio Station AM 612 KHz was fully established and was executed in independent semiofficial type. Business proceeds for self standing. Policies were from executive committee, had objectives to be the radio station for developing life quality and public services. Strong points were being a radio station that can widely sent signal, having all-exclusive executive, having information system that serves online communication base. Weak points were appearance of community radio stations and other new communication Medias causes high competitions by being on air from 05.00 am. – 12 pm that had 80% agriculture, 20% public services, emphasizing in business executive but it's information was not a business that had objectives to no profit searching and transmitting knowledge to agriculturists for their most uses. In a point of administration, it would be changed to agricultural businesses and improving radio stations to be updated.

While 'Voice of Maejo' Radio Station FM 95.5 MHz had easy, compact and gradual structure and administration in interior working units. It all used university budget to execute. Policies were from some administrators and station chiefs. It had an objective to be the radio for education. Strong points were being no profit business willing and being an educational institution that had remarkableness of reliable agriculture. Weak points were necessity to receive all cost by itself, official administration that causes slow communications and the problem of overlapping of radio wave signal. In sharing time of programs, there were 30% agriculture, 50% general knowledge and 20% entertainment. They were on air from 06.00 am – 10 pm. An Outer factor that effected to the station was disturbing wave from communication radio stations. Inner factor

was administration. The station had aimed to not emphasize to business, wanted people to get most uses and knowledge. When The Wave Allotment and Activities Regulating Radio, Television and Communication Activities Organization Statute is declared, universities are ready to fully support it including to having stronger administration committee.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved